

Aan
de gemeenteraad

Datum 25 maart 2025
Zaaknummer 2025-0028807
Betreft Vaststellen Dordtse Omgevingsvisie 2.0; Eiland met kwaliteit

Vergadering van
Portefeuillehouder: Maarten Burggraaf
Begrotingsprogramma Bouwend en Bereikbaar Dordrecht
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Strategie en Beleid - Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit
Auteur: Laurant Cornax
E-mail: la.cornax@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 - inclusief de Nota van Beantwoording Zienswijzen - vast te stellen.

Deadline

Collegevergadering 25 maart '25 (deadline college van B&W)

Besluitvormend in Raad juni/juli '25 (deadline gemeenteraad)

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het college heeft een participatieproces georganiseerd voor de ruimtelijke keuzes die worden toegevoegd aan de Omgevingsvisie 2.0. De resultaten hiervan zijn opgenomen in een participatieverslag. Het college geeft hiermee invulling aan de motiveringsplicht uit het Omgevingsbesluit (artikel 10.2, lid 2).

Het college heeft de Ontwerp Dordtse Omgevingsvisie 2.0 ter inzage gelegd om inspraak te faciliteren. Een ieder kon een zienswijze indienen op deze Ontwerp Dordtse Omgevingsvisie 2.0. Het college heeft de binnengekomen zienswijzen en reacties in een Nota van Beantwoording Zienswijzen opgenomen.

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 inclusief de Nota van Beantwoording Zienswijzen vast te stellen.

Wat is het doel?

De omgevingsvisie beschrijft de kwaliteiten van de stad en de opgaven, doelen en uitgangspunten voor de gewenste ontwikkeling van de gezonde, fysieke leefomgeving in Dordrecht. De omgevingsvisie is de integrale langetermijnvisie voor de hele fysieke leefomgeving en het grondgebied van Dordrecht, en brengt dus al het sectoraal beleid (van mobiliteit tot aan natuur) samen. De omgevingsvisie is een bindend kader voor de bestuursorganen van de stad bij besluitvorming over (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen. De omgevingsvisie als instrument vloeit voort uit de nieuwe Omgevingswet. De omgevingsvisie 1.0 van de gemeente Dordrecht is in 2021

vastgesteld door uw raad. Bij vaststelling van de Omgevingsvisie 1.0 is aangekondigd dat er een verrijking zou komen in een vast te stellen Omgevingsvisie 2.0.

De leefomgeving staat continu onder druk, er zijn veel ontwikkelingen die een claim leggen op de beschikbare ruimte binnen de stedelijke contouren zoals woningbouw, bedrijvigheid, klimaatadaptatie, energietransitie, mobiliteit en de relatie met het buitengebied. Vanwege de schaarse ruimte op het eiland van Dordrecht willen we in de Omgevingsvisie 2.0 het beleid voor de fysieke leefomgeving integraler benaderen (breder afgewogen). Zo willen we scherp krijgen waar het beleid voor de fysieke leefomgeving schuurt of waar juist kansen bestaan. Dit vraagt om het maken van (ruimtelijke) keuzes. Het verdichten van de stad bijvoorbeeld, vraagt om slimme toepassingen voor de beschikbare schaarse ruimte. Zo maken we de ruimtelijke keuzes voor meervoudig en gestapeld ruimtegebruik in werkgebieden en streven we naar multifunctionele accommodaties (dubbelgebruik van ruimte) in het Stadspark. We willen juist dat verdichten leidt tot kwalitatieve verbeteringen.

Deze Omgevingsvisie 2.0 geeft houvast, zodat we als Dordrecht ruimtelijk ontwikkelen met een consequente (middel)lange termijn koers. Om zo een eiland met kwaliteit te zijn. Een goede kwaliteit van leven en met een goede kwaliteit van de leefomgeving. De 2.0-versie is geen compleet nieuwe visie op de stad, maar wel een completere bredere visie met duidelijke keuzes. Het is het fundament voor de bestuursorganen van de stad bij besluitvorming over (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen.

Wat zijn per beslispoint de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Ad 1. beslispoint de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 - inclusief de Nota van Beantwoording Zienswijzen - vast te stellen

1.1 De Dordtse Omgevingsvisie 2.0 is al aangekondigd bij vaststelling van de 1.0

De Omgevingsvisie 1.0 van de gemeente Dordrecht is in 2021 vastgesteld door uw raad. Bij vaststelling van de omgevingsvisie 1.0 is aangekondigd dat er een verrijking zou komen in een vast te stellen omgevingsvisie 2.0.

1.2 De Dordtse Omgevingsvisie 2.0 is beleidsrijk

Vanwege de schaarse ruimte op het eiland van Dordrecht is in de omgevingsvisie 2.0 het beleid voor de fysieke leefomgeving integraler benaderd (breder afgewogen). Zo is gekeken waar het beleid voor de fysieke leefomgeving schuurt of waar juist kansen bestaan. In dit kader zijn er (ruimtelijke) keuzes gemaakt. Het verdichten van de stad bijvoorbeeld, vraagt om slimme toepassingen voor de beschikbare schaarse ruimte. Zo maken we de ruimtelijke keuzes voor meervoudig en gestapeld ruimtegebruik in werkgebieden en streven we naar multifunctionele accommodaties (dubbelgebruik van ruimte) in het Stadspark. We willen juist dat verdichten leidt tot kwalitatieve verbeteringen.

Het eindresultaat is een document dat houvast geeft, zodat we ruimtelijk ontwikkelen met een consequente (middel)lange termijn koers. Om zo een eiland met kwaliteit te zijn. Een goede kwaliteit van leven en met een goede kwaliteit van de leefomgeving. De 2.0-versie leidt niet tot een compleet nieuwe visie op de stad, maar wel een completere bredere visie met duidelijke keuzes.

1.3 Inwoners, belanghebbenden en raadsleden zijn betrokken

De gemeente Dordrecht vindt participatie - meedoen - belangrijk. Een participatie- en raadscommissieconsultatieproces voor de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 is in juni 2024 georganiseerd. Er is gekozen om de participatie voor de omgevingsvisie 2.0 doelmatig te houden. Met het participatieproces voor de omgevingsvisie 2.0 wilden we enerzijds aan informatievoorziening richting inwoners en belanghebbenden doen, anderzijds zorgen voor inhoudelijke 'verrijking' (completer maken) van de omgevingsvisie 2.0. Voor het raadscommissieconsultatieproces stond dit tweede doel centraal. Hierbij is de focus hoofdzakelijk gelegd op de punten die worden gewijzigd in en toegevoegd aan de omgevingsvisie. Dit betreft met name de zogenaamde ruimtelijke keuzes die per deelgebied van de omgevingsvisie gemaakt zijn.

De Ontwerp Dordtse Omgevingsvisie 2.0 is vervolgens ter inzage gelegd met de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen. De Ontwerp Dordtse Omgevingsvisie 2.0 heeft voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. De ingebrachte zienswijzen en reacties zijn door ons college van reactie voorzien. Deze reacties zijn gebundeld in een zogenaamde Nota van Beantwoording zienswijzen (NvB).

1.4 De Dordtse Omgevingsvisie 2.0 is de kapstok voor nadere uitwerking in programma's

Nadere uitwerking van het beleid voor ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming en behoud van de fysieke leefomgeving kan plaatsvinden in een 'programma' (instrument onder de Omgevingswet). Sommige programma's leveren een bijdrage aan meerdere doelen en andere aan 'slechts' één doel. Programma's kunnen thematisch van aard zijn of gebiedsgericht.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

Ad 1. besispunt de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 - inclusief de Nota van Beantwoording Zienswijzen - vast te stellen

1.1 Schaarre ruimte en ontwikkelingen kunnen om aanpassing van de Omgevingsvisie vragen

De Omgevingsvisie 2.0 kent een integralere afweging en is nu het vertrekpunt om onze ambities richting de toekomst aan te pakken. Desalniettemin hebben we te maken met schaarse ruimte op ons eiland. Om alle ambities en doelstellingen naast elkaar te realiseren, is er meer ruimte nodig dan we hebben. Door slim om te gaan met de schaarse ruimte (bijvoorbeeld dubbel ruimtegebruik) proberen we het hoofd te bieden aan dit vraagstuk. Daarnaast kunnen we nu nog niet alles zeggen over de ontwikkelingen in de toekomst, want niemand weet precies hoe de wereld er over vijftien, twintig of vijfentwintig jaar uitziet. Er zullen verschillende economische, maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen komen die onvoorspelbaar zijn en veel impact hebben op hoe we naar de toekomst kijken. Van een strategische langetermijnvisie als de omgevingsvisie vraagt dit dus om enige flexibiliteit en die ruimte is binnen de Omgevingswet ook geboden. De omgevingsvisie is een dynamisch instrument waarbinnen doelen en ambities bijgesteld kunnen worden indien noodzakelijk. Met wat voor interval dergelijke bijstellingen nodig zullen zijn - en uw raad hierover moet besluiten - moet blijken in de praktijk.

1.2 De omgevingsvisie in relatie tot de gemeentefinanciën

In de omgevingsvisie leggen we onze ambities en doelstellingen - op hoofdlijnen - neer voor de fysieke leefomgeving van Dordrecht. Dit zijn strategische ambities en doelen voor de lange termijn. Het hebben en nastreven van dergelijke strategische ambities en doelen laten we niet afhangen van de financiële positie van de gemeente op de korte tot middellange termijn. Deze strategische ambities en doelen dragen op de langere termijn bij aan een beter Dordrecht. In 2040 en daarna. Mocht realisatie van een ambitie of doel nu niet haalbaar lijken (en/of zijn) door een tekort aan financiële middelen, kiezen we er als gemeente wel voor om de ambitie te (blijven) uitdragen of een doel te blijven nastreven. De financiële positie van de gemeente op de korte tot middellange termijn kan van invloed zijn op het tijdspad van de realisatie van strategische ambities en doelen, maar strategische doelen om bijvoorbeeld een aantrekkelijke, een gezonde of een bereikbare stad te zijn, blijven onverminderd van toepassing.

1.3 Wisselwerking sociale domein tot op zekere hoogte

De omgevingsvisie bestrijkt de hele breedte van de fysieke leefomgeving van de stad. Er is een wisselwerking tussen de fysieke leefomgeving en het sociale domein. Door in de fysieke leefomgeving bepaalde (verstedelijkings)principes te hanteren, kan worden bijgedragen aan opgaven in het sociale domein. Door bijvoorbeeld de fysieke leefomgeving voor (positieve) gezondheid in te richten, kan al een aanzienlijke bijdrage worden geleverd aan brede gezondheid op het eiland. Deze nieuwe versie van de omgevingsvisie onderscheidt zich van de vorige door deze integrale benadering tussen de fysieke leefomgeving en de sociale opgave. Tegelijkertijd is het ook goed om ervan bewust te blijven dat het instrument van de omgevingsvisie zich beperkt tot de fysieke omgeving en dus niet leent om de Visie sociaal domein 2030 volledig te integreren.

1.4 Relatief beperkt aantal deelnemers participatieproces

De afgelopen jaren is al vaker met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties gesproken over de toekomst van Dordrecht. Bijvoorbeeld in het intensieve participatieproces met de stad 'Nieuw Dordts Peil', maar ook in het kader van de Omgevingsvisie 1.0 is een participatieproces doorlopen. Daar bovenop worden er ook participatieprocessen doorlopen voor thema's uit de omgevingsvisie, bijvoorbeeld voor 'mobiliteit' en 'klimaatneutraal 2040' (zogenaamde programma's). De ervaring leert; hoe concreter een onderwerp, hoe hoger de bereidheid bij inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties om te participeren. De concretere participatieprocessen voor specifieke thema's verrijken op hun beurt het gemeentelijk beleid. Een omgevingsvisie is juist een instrument met een hoog abstractieniveau. Vanwege bovenstaande is gekozen om de participatie voor de Omgevingsvisie 2.0 dit keer doelmatig te houden. Het aantal deelnemers aan het participatieproces voor de Omgevingsvisie 2.0 is - afgezet tegen het aantal inwoners en bedrijven in Dordrecht - relatief beperkt te noemen.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

De gemeente Dordrecht vindt participatie - meedoen - belangrijk. Door participatie maken we gebruik van de kracht en de kennis in de stad. En daardoor komen we tot betere plannen voor de stad. De afgelopen jaren is al vaker met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties gesproken over de toekomst van Dordrecht. Bijvoorbeeld in het intensieve participatieproces met de stad 'Nieuw Dordts Peil', maar ook in het kader van de Omgevingsvisie 1.0 is een participatieproces doorlopen. Daar bovenop worden er ook participatieprocessen doorlopen voor thema's uit de omgevingsvisie, bijvoorbeeld voor 'mobiliteit' en 'klimaatneutraal 2040'. De ervaring leert; hoe concreter een onderwerp, hoe hoger de bereidheid bij inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties om te participeren. De concretere participatieprocessen voor specifieke thema's verrijken op hun beurt het gemeentelijk beleid. Een omgevingsvisie is juist een instrument met een hoog abstractieniveau. Daarom hebben we hiervoor naast een fysieke bijeenkomst, ook een online participatieplatform (op www.doemeedordrecht.nl/omgevingsvisie) gelanceerd. Beide hebben we breed aangekondigd, onder andere via de krant (Gemeentenieuws), social media (Facebook en LinkedIn) en billboards bij stations en wijkcentra.

Er is gekozen om de participatie voor de Omgevingsvisie 2.0 doelmatig te houden. Met het participatieproces voor de Omgevingsvisie 2.0 willen we enerzijds aan informatievoorziening richting inwoners en belanghebbenden doen, anderzijds zorgen voor inhoudelijke 'verrijking' (completer maken) van de Omgevingsvisie 2.0. Voor het raadscommissieconsultatieproces stond dit tweede doel centraal. Hierbij is de focus hoofdzakelijk gelegd op de punten die worden gewijzigd in en toegevoegd aan de omgevingsvisie. Dit betreft met name de zogenaamde ruimtelijke keuzes die per deelgebied van de omgevingsvisie gemaakt zijn.

Het participatie- en raadscommissieconsultatieproces voor de Omgevingsvisie 2.0 is in juni 2024 georganiseerd.

Het participatie- en raadscommissieconsultatieverslag is als bijlage bij de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 toegevoegd.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Vaststellen Omgevingsvisie Dordrecht 1.0](#). - raadsvoorstel 28-04-2021.

[Ruimtelijke keuzes Omgevingsvisie 2.0 in het kader van participatie en consultatie](#)- raadsinformatiebrief 18-06-2024.

[Terinzagelegging Omgevingsvisie 2.0](#). - raadsinformatiebrief 17-12-2024.

Hoe wordt dit betaald?

Niet van toepassing.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Na vaststelling van de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 door de gemeenteraad worden participanten en indieners van zienswijzen en overlegreacties actief geïnformeerd over deze vaststelling én hoe hun input is meegenomen in de uiteindelijke omgevingsvisie. Daarnaast wordt via de kanalen van de gemeente kenbaar gemaakt dat de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 is vastgesteld.

Na vaststelling van de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 door de gemeenteraad worden nieuw op te stellen beleidsdocumenten, programma's en initiatieven voor de fysieke leefomgeving langs de doelen en ambities van deze omgevingsvisie gelegd.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 25 maart 2025 inzake Vaststellen Dordtse Omgevingsvisie 2.0; Eiland met kwaliteit ;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

gelet op Afdeling 3.4. Uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht; Afdeling 3.1. Omgevingsvisies van de Omgevingswet;

overwegende dat:

- de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 een doorontwikkeling is van de Omgevingsvisie 1.0 die de gemeenteraad in april 2021 heeft vastgesteld;
- met een participatieproces in juni 2024 invulling is gegeven aan het gemeentelijk participatiebeleid en daarmee tegemoet is gekomen aan de motiveringsplicht zoals opgenomen in het Omgevingsbesluit;
- het ontwerp van de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 door het college van burgemeester en wethouders op 12 december 2024 ter inzage is gelegd voor een periode van zes weken, waarin een ieder zijn/haar zienswijze op het ontwerp van de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 bij de gemeente Dordrecht kenbaar heeft kunnen maken;
- er drieëntwintig zienswijzen en vijf overlegreacties zijn ingediend op het ontwerp van de Dordtse Omgevingsvisie 2.0;
- ingebrachte zienswijzen en overlegreacties door het college van burgemeester en wethouders zijn beantwoord en naar aanleiding hiervan een aantal wijzigingen is doorgevoerd in de Dordtse Omgevingsvisie 2.0;
- er naar aanleiding van voortschrijdend inzicht een aantal ambtshalve wijzigingen is doorgevoerd in de Dordtse Omgevingsvisie 2.0;

b e s l u i t :

de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 - inclusief de Nota van Beantwoording Zienswijzen - vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van